

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 27 kwietnia 2020 r.

BADK.DPK.133.34.2020 WW

P10-20/20	Data wpływu petycji 30 i 31 stycznia 2020 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 20 kwietnia 2020 r.

UAKTUALNIENIE PRZEPISÓW DEKRETÓW

TEMAT

- DEKRET O ZACIĄGANIU NOWYCH I OKREŚLANIU WYSOKOŚCI
NIE UMORZONYCH ZOBOWIĄZAŃ PIENIĘŻNYCH,**
- DEKRET O OCHRONIE GODŁA I NAZWY ŚWIATOWEJ
ORGANIZACJI ZDROWIA**

WNOSZĄCY PETYCJE: petycje indywidualne

Sebastian Adamowicz.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych oraz dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o ochronie godła i nazwy Światowej Organizacji Zdrowia, w celu uaktualnienia przepisów dekretów.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji postuluje wprowadzenie zmiany w dekrete z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych w celu zmiany jego tytułu w brzmieniu „o określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych” oraz uchylenie rozdziału I.

W uzasadnieniu petycji autor wskazał, że ”art. 2 dekretu jest bezprzedmiotowy, gdyż odwołuje się do art. 1, który uchylono w 1990 r. Pozostawienie rozdziału I bez obowiązujących przepisów nie miałoby racji bytu, toteż należy uchylić cały rozdział I. Wymusza to zmianę tytułu dekretu”. Postulowana zmiana ma charakter porządkujący.

Autor petycji postuluje też zmiany w dekrete z dnia 26 kwietnia 1949 r. o ochronie godła i nazwy Światowej Organizacji Zdrowia przez nadanie art. 2 ust. 1 brzmienia:

„Kto, wbrew przepisowi art. 1, używa godła, nazwy lub skrótu nazwy Światowej Organizacji Zdrowia albo znaku stanowiącego naśladownictwo godła tej Organizacji, podlega karze aresztu albo grzywny, albo obu karom łącznie” oraz uchylenie ust. 3.

W uzasadnieniu petycji autor podnosi, że „art. 2 ust. 1 dekretu jest niezgodny z obecnymi zasadami wymiaru kar za wykroczenia, również ust. 3 jest nieaktualny, jako że orzecznictwo wykroczeniowe jest w całości powierzone sądom”. Postulowane zmiany mają charakter porządkujący.

STAN PRAWNY:

Dekret z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych (Dz. U. Nr 45 poz. 332 ze zm.) - zmiana tytułu dekretu (wniosek petycji).

Rozdział I dotyczy zaciągania zobowiązań pieniężnych. Art. 1 i 3 dekretu uchylony.

W myśl art. 2 przepis artykułu poprzedzającego nie ma zastosowania, jeżeli zobowiązanie pieniężne zaciąga: Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski oraz bank, który uzyskał od Ministra Skarbu odpowiednie uprawnienie.

Minister Skarbu może w gospodarczo uzasadnionych przypadkach zezwolić osobom fizycznym lub prawnym i innym niż wymienione w ustępie poprzedzającym, na zaciągnięcie zobowiązania wyrażonego w obcej walucie (wniosek petycji).

Dekret z dnia 26 kwietnia 1949 r. o ochronie godła i nazwy Światowej Organizacji Zdrowia (Dz. U. Nr 25 poz. 185) w art. 1 stanowi, że prawo używania godła, nazwy lub skrótu nazwy Światowej Organizacji Zdrowia służy wyłącznie tej Organizacji oraz osobom fizycznym i prawnym, upoważnionym do tego przez Dyrektora Generalnego Światowej Organizacji Zdrowia.

Godłem Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organisation, Organisation Mondiale de la Santé) jest godło Organizacji Narodów Zjednoczonych (rysunek łądów na siatce geograficznej), przecięte w kierunku pionowym złotym kaduceuszem Eskulapa.

„Kto, wbrew przepisowi art. 1, używa godła, nazwy lub skrótu nazwy Światowej Organizacji Zdrowia albo znaku stanowiącego naśladownictwo godła tej Organizacji, podlega karze grzywny do 2.500 zł *lub aresztu do 3 miesięcy albo obu tym karom łącznie*” (art. 2 ust. 1 - wniosek petycji).

Przedmioty opatrzone bezprawnie godłem, nazwą lub skrótem nazwy Światowej Organizacji Zdrowia albo też znakiem stanowiącym naśladownictwo jej godła mogą ulec przypadkowi, choćby nawet nie można było ścigać sprawcy (art. 2 ust. 2).

Do orzekania w sprawach określonych w niniejszym artykule właściwe są powiatowe władze administracji ogólnej (art. 2 ust. 3 – wniosek petycji).

PRACE LEGISLACYJNE:

W **Sejmie** złożono petycję BKSP-145-IX-63/20 oraz petycję BKSP-145-IX-65/20, tożsame z prezentowanymi petycjami w sprawie zmiany:

- dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych w zakresie zmiany tytułu oraz uchylecia rozdziału I,

- art. 2 dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o ochronie godła i nazwy Światowej Organizacji Zdrowia w zakresie dostosowania go do obecnych zasad wymiaru kary oraz orzekania w sprawach o wykroczenia.

Petycje 6 lutego 2020 r. skierowano do Komisji do Spraw Petycji.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2019 r. poz. 821 ze zm.) stanowi, że odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary

aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5 000 złotych lub nagany (art. 1 § 1 - wniosek petycji). Nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu (art. 1 § 2).

Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2019 r. poz. 1120 ze zm.) wskazuje, że w sprawach o wykroczenia w pierwszej instancji orzeka sąd rejonowy, z zastrzeżeniem spraw o wykroczenia popełnionych m.in. przez żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wtedy orzeka wojskowy sąd garnizonowy (art. 9 ust. 1) - wniosek petycji.

INFORMACJE DODATKOWE:

Dekret z dnia 27 lipca 1949 r. o zaciąganiu nowych i określaniu wysokości nie umorzonych zobowiązań pieniężnych w art. 1 ust. 1 (tekst pierwotny) stanowił, że osoba mająca zamieszkanie lub siedzibę na obszarze Państwa Polskiego, może zaciągnąć zobowiązanie pieniężne, płatne na tym obszarze, tylko w walucie polskiej.

Zobowiązanie zaciągnięte sprzeczne z przepisem ust. 1 jest nieważne (art. 1 ust. 2).

Świadczenie pieniężne może być określone według innego niż pieniądź miernika wartości:

- w przypadkach, gdy przepisy ustaw szczególnych tak stanowią,
- w umowach dzierżawy, o pracę i o rentę dożywotnią, jeżeli taki sposób określenia świadczenia jest zwyczajowo stosowany.

W umowach zawieranych z podmiotami, będącymi wykonawcami narodowych planów gospodarczych w rozumieniu dekretu z dnia 26 kwietnia 1949 r. o nadawaniu i przekazywaniu nieruchomości niezbędnych w realizacji narodowych planów gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 197), świadczenie może być określone do równowartości części pożytków z przedmiotu umowy (art. 3).

Wskazany w petycji art. 1 i art. 3 uchylono przez art. 11 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55 poz. 321) od 1 października 1990 r.

Ustawą z dnia 20 maja 1971 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12 poz. 115) na mocy art. X § 1 uchylono karę aresztu przewidzianą za wykroczenia zawarte w ustawach szczególnych wydanych przed dniem wejścia w życie Kodeksu wykroczeń. Karę aresztu uchylono od 1 stycznia 1972 r.

OPRACOWAŁA

Wanda Wójtowicz

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz